

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

Ректори Донишгоҳи байналмиллалии

забонҳои хориҷии Тоҷикистон

ба номи С. Улуғзода

доктори илми филология, профессор

Гулназарзода Ж. Б.

«3» августи соли 2023

ТАҚРИЗИ

муассисаи пешбар ба диссертатсияи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовна дар мавзуи «Мавқеи жанри ғазал дар эҷодиёти Ашур Сафар» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯи ихтисоси 10.01.04 – Таърихи адабиёт; равобити адабӣ

Мутобикати муҳтавои диссертатсия ба ихтисос ё соҳаи илм.

Диссертатсияи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовна дар мавзуи «Мавқеи жанри ғазал дар эҷодиёти Ашур Сафар» ба банди 5-уми баҳши «Соҳаҳои таҳқиқот»-и шиносномаи ихтисоси 10.01.04 – Таърихи адабиёт; равобити адабӣ мувофиқат мекунад.

Ғазал ба ҳайси жанри маъруфи суннатӣ дар эҷодиёти шоирони муосири тоҷик, ҳам дар даврони шуравӣ ва ҳам замони истиқлол аз мавқеи хосса бархурдор мебошад. Дар шеъри даврони шуравӣ жанри мазкур дар эҷодиёти устод Садриддин Айнӣ, Абулқосим Лохутӣ, Муҳаммадҷон Раҳимӣ оғоз гардида, дар эҷодиёти суханварони насли баъдӣ, амсоли: Мирзо Турсунзода, Муъмин Қаноат, Бозор Собир ва дигар шоирони ҳамнасли онон мавриди истифода қарор гирифтааст. Зимнан, бояд қайд кард, ки жанри ғазал дар эҷодиёти суханварони доираи адабии Кӯлоб ҳам, ки дар ибтидои асри XX ханӯз дар оғози даврони шуравӣ оғоз ёфта, пас аз инқирози сиёсати шуравӣ дар идомаи фаъолият қарор гирифта буд, аз истифода ва рушду инкишоф бознамондааст. Дар доираи адабии ду асри охири Кӯлоб жанри ғазал маншай корбурди худро аз эҷодиёти Сомеъ Одиназода ва Сайидалӣ Вализода гирифта, дар эҷодиёти шоироне, амсоли: Ашур Сафар, Сайидҷон

Ҳақимзода, Шохмузаффар Ёдгорӣ, Ҳақназар Ғоиб, Сафармуҳаммад Аюбӣ, Хосият Вализода, Абдулхай Қаландар ва дигар суҳанварони доираи мазкур аз истиқболи гарм бархурдор гардид. Аммо, воқеият ин аст, ки миёни шоирони доираи адабии Кӯлоб жанри ғазал дар эҷодиёти Ашур Сафар мавқеи намоёнтару устувортарро доро мебошад. Зеро, ҳам аз нигоҳи басомади жанрӣ, яъне теъдоди ғазал дар кулли эҷодиёт, ҳам аз ҷиҳати дарбаргирии мавзӯ ва ғоя ва ҳам аз нигоҳи дарёфтҳои ҳунарию офариниши образҳо, жанри ғазал дар эҷодиёти Ашур Сафар мақоми хосса дорад.

Ашур Сафар ҳанӯз аз ибтидои эҷодиёти худ, ки ба солҳои 50-ум-60-уми асри гузашта рост меояд, ба ғазал даст зада, то охири лаҳзаҳои умри хеш ба эҷодиёти жанри мазкур машғул будааст. Дар тамоми маҷмуаҳои шоир ғазал ба ҳайси жанри асосӣ миёни кулли жанрҳои дигари эҷоднамудаи ӯ ҷилваи махсус дорад. Аммо, бо вучуди шухрати зиёди Ашур Сафар ба ҳайси як суҳанвари ширингуфтори муосири тоҷик, ғазалиёти вай то ҳанӯз ба таври алоҳида мавриди таҳқиқи фарогири илмӣ қарор нагирифтаанд, ки ин ҳолат зарурати таҳқиқи ҷиддиву густардари дар иртибот бо ғазалиёти шоир пеш меорад.

Саҳми шахсии докталаб дар ҳалли масъалаи илмӣ ё коркарди проблемаи илмӣ бо арзёбии аҳаммияти он. Мубрамуву зарурати таҳқиқ, дараҷаи омӯзиши он, вазифаи асосии масъалаҳои таҳқиқшаванда, навгонии таҳқиқ, моҳияти назарӣ амалии он, сохтори умумии кор, инчунин нуқтаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда ва хулосаву натиҷагирӣҳои муаллиф саҳм ва нуқтаи назари хоси ӯро нисбат ба мавзӯи пажӯҳиш инъикос мекунанд. Саҳми шахсии муаллиф дар омӯзиши назария ва концепсияҳои муҳаққиқони ватанию хориҷӣ дар робита ба мавзӯи баҳси диссертатсия, таҳлилу баррасии онҳо, омода намудани мақолаву суҳанронӣҳо зоҳир мешавад. Муаллиф ба таҳқиқи масъалаи илмӣ аз методҳои адабиётшиносӣ истифода карда, равия ва ҷараёнҳои нави пажӯҳиши адабиётро ба эътибор гирифтааст.

Таҳқиқоти диссертациони мазкур дар асоси методҳои таърихӣ-муқоисавӣ, тавсифӣ-таҳлилӣ, таҳлилӣ-оморӣ, таҳлили сохтори асари бадеӣ ва концепсияи таҳлили забону услуби асари бадеӣ, таҳқиқи типологии жанрҳо навишта шудааст. Тибқи андешаи муаллиф, бо вучуди сершумор будани муҳаққиқони осори Ашур Сафар, дар масъалаи таъйини ҷойгоҳи ӯ дар эҷоди ғазал то кунун рисолаи илмӣ таълиф нагардидааст.

Аз ин рӯ, бо масъулият метавон иддао кард, ки диссертатсияи аз ҷониби Шаробова Маҳбуба анҷомёфта бо назардошти мураттаб баён шудани мавзӯ ва тарҳи мантиқан муназзам доштани бобу фаслҳо ва нуктаҳои муҳимми ҳимояшаванда қобили пазириш аст.

Натиҷаҳои мушаххаси илмӣ, ки барои он ба довталаб додани дараҷаи илмии дархостшаванда мумкин аст.

Диссертатсияи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовна аз муқаддима, чаҳор боб, хулоса ва рӯйхати адабиёт иборат буда, дар робита бо тақозои масъалаҳои қобили баррасӣ ҳар боб ба фаслҳои алоҳида (13 фасл) ҷудо карда шудааст. **Навгонии илмии таҳқиқ** дар он ҳувайдо мебошад, ки то таҳқиқоти вай дар адабиётшиносии муосири тоҷик аз ҷониби муҳаққиқон ба баррасии вижаҳои гуногунпаҳлуи ғазалиёти эҷодиёти Ашур Сафар дар шакли диссертатсияи алоҳида тавачҷуҳи махсус зоҳир нашуда буд. Бинобар ин, метавон гуфт, мавзуи интихобнамуда ва масоили матраҳнамудаи муаллиф дар адабиётшиносии тоҷик нахустин бор дар шакли диссертатсияи комил ҳалли пурраи худро ёфта, дар иртибот бар ин бори аввал хусусиятҳои сохторию шаклӣ, мавзуию мундариҷавӣ, ғоявӣ, поэтикӣ, сабкӣ ва бадеии ғазалҳои Ашур Сафар ба таври монографӣ мавриди таҳқиқу баррасӣ қарор гирифтаанд. **Аҳамияти назарӣ ва амалии таҳқиқ** аз он иборат аст, ки хулосаҳои диссертатсия ва маводи он метавонанд дар таҳқиқи адабиёти ҳамин давра, бахусус, пажӯҳиши жанри ғазал дар нимаи дуюми асри гузашта ва ибтидои даврони истиқлол мавриди истифода қарор гиранд. Маводи диссертатсия ва андешаҳои муаллифи он дар такмили масоили

назариявии адабиётшиносӣ, ҳамчунин, вижагиҳои сохторию мундариҷавии жанри адабӣ, таҳлили сабкшиносии матнҳои адабӣ ва амсоли инҳо метавонанд мусоидат кунанд ва натиҷаҳои хулосаҳои маводи илмии диссертатсия дар таҳқиқи амалии адабиёти интиҳои давраи шуравӣ ва ибтидои даврони истиқлоли тоҷик, омӯзиши жанри ғазали муосир қобили истифода мебошанд. Дар муқаддимаи диссертатсия тибқи муқаррарот дараҷаи омӯзишу пажӯҳиш, мақсаду вазифаҳои асосӣ, ҷанбаҳои назарию амалии диссертатсия ва навгониҳои таҳқиқ баён гардида, саҳми шахсии муаллиф, сарчашмаҳо ва манобеи таҳқиқ, арзиши назарӣ ва амалии он, асосҳои методологии таҳқиқ, нуктаҳои асосии ба ҳимоя пешниҳодшаванда, татбиқи натиҷаи таҳқиқот ва адабиёти истифодашуда тавсиф гардидааст.

Нуктаи муҳимми рисола, ки тавачҷухбарангез мебошад, сохтори диссертатсия аст, ки дорои низоми муайяни илмӣ буда, тартиби таҳқиқи мавзӯ барои зина ба зина ҳал гардидани вазифаҳои ба миён гузошташуда ва дар маҷмӯъ, ҳосил шудани тарҳи комили пажӯҳиш мусоидат менамояд. Бобу фаслҳои қор ҷиҳатҳои гуногуни мавзӯро фаро гирифта, ба ҳам алоқамандии мантиқӣ доранд.

Боби якуми диссертатсия – «Ғазал ва мавқеи он дар эҷодиёти Ашур Сафар» аз се фасл иборат аст. Дар фасли якум – «Нашри ғазалҳои Ашур Сафар дар матбуоти даврӣ» сухан дар хусуси чигунагии ҷараёни нашри ғазалҳои шоир дар нашрияҳои даврӣ меравад. Мувофиқи таҳқиқи диссертант маълум мешавад, ки ғазалҳои Ашур Сафар дар тамоми фаъолияти шоирии вай дар аксари нашрияҳои даврии ҷумҳурӣ ба нашр расида, хоители завқмандони шеърӯ адабро болида гардониданд.

Фасли дуюми боби якуми диссертатсия «Мавқеи жанри ғазал дар маҷмуаҳои ашъори шоир» унвон дорад. Муҳаққиқ муайян намудааст, ки дар тамоми маҷмуаҳои замони дар қайди ҳаёт будани шоир ва китобҳои баъди аз олам ҷашм пӯшиданаи нашршуда низ ғазал мақоми пойдор дорад ва шумораи бештари ашъори ин маҷмуаҳоро фарогир мебошад. Фасли сеюми боби якум «Устухонбандӣ ва бандубасти мавзуии ғазалиёти Ашур Сафар»

унвонгузорӣ шуда, дар он ҷихати сохтори ғазалиёти шоир таҳқиқ шудаанд. Ғазалҳои Ашур Сафар аз ҷиҳати теъдоди байтҳо гуногун аст ва онҳоро муаллиф ба чаҳордаҳ қисм ҷудо намудааст: ғазалҳои 3-байтӣ, 4-байтӣ, 5-байтӣ, 6-байтӣ, 7-байтӣ, 8-байтӣ, 9-байтӣ, 10-байтӣ, 11-байтӣ, 12-байтӣ, 13-байтӣ, 14-байтӣ, 15-байтӣ, 16-байтӣ, 17-байтӣ ва 33-байтӣ. Аз инҳо 38%-ро ғазалҳои 6-байтӣ, 24%-ро ғазалҳои 7-байтӣ, 9%-ро ғазалҳои 8-9-байтӣ ва 29%-и ғазалҳои боқимондари дар якҷоягӣ ғазалҳои дорои абёти бештар ташкил медиҳанд. Ба ҳамин тариқ, ба қавли диссертант, тавачҷуҳи Ашур Сафар дар эҷоди ғазал бештар ба ғазалҳои 6-7-байтӣ буда, ин қисм ғазалҳо қисмати бузурги девони шоирро ташкил дода, дар маҷмӯъ, 62%-и ғазалҳои «Девон»-и ӯро фаро мегиранд.

Боби дуюми диссертатсия «Хусусиятҳои ғоявӣ мавзуи ғазалиёти Ашур Сафар» унвон гирифтааст, ки он аз панҷ фасл таркиб ёфтааст. Дар фасли якум – «Мавзуи Ватан ва сулҳу ваҳдат дар ғазалиёти Ашур Сафар» афкори ватанхоҳонаи шоир мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Ба қавли муаллиф, яке аз мавзӯҳои назаррас дар афкори ватанхоҳонаи Ашур Сафар – ин илҳом аз истиқлоли Тоҷикистони азиз ва болидагиҳо аз озодии сиёсии Ватан аст. Тасвири зебоиҳои зодгоҳ як рӯкни муҳимми мавзуи Ватан дар ғазалиёти Ашур Сафарро ташкил медиҳад. Шоир аз он меболад, ки паҳнои дунё ва бузургии онро аввалин бор аз фарози кӯҳҳои зодгоҳаш дидааст. Фасли дуюми боби дуюми диссертатсия «Мавзуи ишқу муҳаббат дар ғазалиёти Ашур Сафар» унвон дорад. Мувофиқи таҳқиқи диссертант, мавзуи ишқу муҳаббат аз дилнишинтарин ва таъсирбахштарину шавқангезтарин мавзӯҳои ғоявии ғазалиёти Ашур Сафар махсуб мешавад. Ишқу муҳаббат дар коргоҳи хунарии шоир ба сифати омӯзгору роҳнамо шинохта мешавад, ки ҳама амалу кирдори вай ба ин роҳнамо вобастагӣ дорад. Дар ишқномаҳои Ашур Сафар, - қайд мекунад муаллиф, - чизе ки беш аз ҳар мавзуи дигар тавачҷуҳи хонандагонро ба худ ҷалб менамояд, ин тасвири зебоиҳои ёр тавассути зебоии табиат ва унсурҳои табиӣ мебошад. Шоир аз ҳар унсур

зебои табиат барои латифтару нозуктар тасвир намудани маъшуқааш кумак мегирад ва бо ин васила ўро боз ҳам латифтар тасвир менамояд. Фасли 3-юми боби дуюм – «**Бузургдошти зан-модар дар ғазалиёти Ашур Сафар**» унвон дорад. Муаллифи рисола дар ин фасл нигоштааст, ки дар осори Ашур Сафар дар баробари ашъори ғайрисуннатӣ чанд ғазал мавҷуд аст, ки мавзуи онҳо маҳз ба бузургдошти зан-модар бахшида шудааст. Дар модарномаҳои Ашур Сафар дар иртибот бо чигунагии муносибати шоир ба мавзуи зан-модар ду хусусияти умдаву назаррас мушоҳида мешавад. Аввалан, шоир зимни матраҳ сохтани мавзуи мазкур ҳайсиат ва феълу хислати модарро аз забони худ зан-модар баррасӣ намуда, бо ин тариқ бузургии модарро тавассути худ вай таъйин месозад. Дар ҳолати дувум бошад, шоир авотифу зебоиҳои қалбӣ ва ормонҳову ҳавасҳои ботинии модарро аз забони худ баён медорад. Фасли 4-уми боби мазкур «**Мавқеи панду ҳикмат дар ғазалиёти Ашур Сафар**» унвонгузори шудааст. Дар эҷодиёти Ашур Сафар, хусусан дар ғазалиёти ӯ, панду ҳикмат мавқеи басо назаррас дорад. Панду андарзҳои Ашур Сафар, аслан, маншаи ҳаётӣ дошта, хонандаи худро дар роҳи пурнишебу фарози зиндагӣ тарбияи маънавӣ медиханд. Худи шоир аз панди рӯзгор моя гирифтани сабаби пухта шудани инсонҳо мешуморад. Фасли 5-уми боби дуюми диссертатсия «**Мавзуи ҳаҷв дар ғазалиёти Ашур Сафар**» унвон дорад.

Муҳаққиқ дар ин фасл чунин менигорад, ки ғазалҳои ҳаҷвомези Ашур Сафар мавзӯҳои гуногунро дар бар гирифта, аз ин нигоҳ аз ғазалҳои ҷиддии вай тамоман фарқ менамоянд. Дар ғазалиёти ҳаҷвии шоир норасоӣҳо ва камбудҳои ҷомеа ва муҳит мавриди ҳаҷву тамасхур қарор гирифтаанд.

Боби 3-юми диссертатсия «**Хусусиятҳои поэтикӣ ва сабкий ғазалиёти Ашур Сафар**» унвон дошта, аз ду фасл иборат аст. Дар фасли 1-уми боби мазкур – «**Хусусиятҳои поэтикии ғазалҳои Ашур Сафар**» вазни ғазалиёти шоир ва чигунагии корбурди қофияву радиф мавриди таҳқиқ қарор гирифтаанд. Диссертант таъкид мекунад, ки дар ғазалиёти Ашур Сафар, умуман, панҷ навъи вазни маъруфи шеърӣ форсӣ истифода гардидаанд, ки

инҳо аз вазнҳои асли ҳазаҷ, раҷаз, рамал ва аз вазнҳои фаръӣ музореъ, ва мунсарех ба шумор мераванд. Ба қавли муаллифи рисола, дар «Девон»-и шоир аз 360 ғазал 184-то ба баҳри рамал, 147-то ба баҳри ҳазаҷ, 14-то ба баҳри музореъ, 11-то ба баҳри раҷаз ва 4-то ба баҳри мунсарех тааллуқ доранд. Фасли 2-юми боби сеюми диссертатсия «**Хусусиятҳои сабкии ғазалиёти Ашӯр Сафар**» унвон дорад. Дар ғазалиёти Ашӯр Сафар ҷо-ҷо ибораю ифодаҳое, амсоли «шеъри тар», «сухани сода», «табъи равон», «шеъри шикаста» ва монанди инҳо вомехӯранд, ки далолаткунандаи сабку услуби шеърпардозии вай ба шумор мераванд. Муаллиф дуруст қайд месозад, ки аксари ғазалҳои шоир дар тарзи басо содаву дилнишин эҷод гардидаанд, ки бо забони халқ наздикии зиёд доранд. Яке аз вижагиҳои назарраси сабки дар ғазалиёти Ашӯр Сафар ҳам ҳамин дорои ҷанбаи халқӣ будани онҳо ё тамоюли халқии муаллифи онҳо мебошад. Дар боби 4-уми диссертатсия – «**Хусусиятҳои бадеии ғазалиёти Ашӯр Сафар**», ки аз се фасл иборат аст, воситаҳои тасвири бадеӣ ва хусусиятҳои корбурди онҳо дар ғазалиёти шоир таҳқиқ шудаанд. Фасли 1-уми боби мазкур «**Мавқеи тамсил дар ғазалиёти Ашӯр Сафар**» унвон дорад. Дар ғазалиёти Ашӯр Сафар тамсил ҷилваӣ бештар дорад. Яке аз хусусиятҳои назаррас дар тамсили шоир – ин корбурди афкори пандуахлоқӣ ва нуктаҳои ҳикматомези ҳаётӣ ба ҳисоб меравад. Дар ин навъ тамсил шоир афкори пандуахлоқии бузургони пешин ва суханони ҳикматноки халқиро дар либосу пирояи нав ба тарзи хосе адо намудааст. Фасли 2-юми боби ҷаҳоруми диссертатсия «**Нақши талмех дар офаридани мазмунҳо**» унвон дорад. Дар ғазалиёти Ашӯр Сафар мавқеи санъати талмех ба ҳайси яке аз барҷастатарин воситаҳои тасвири бадеӣ басо назаррас мебошад. Талмех дар ғазалиёти шоир аз ҷиҳати мавзӯ ва мундариҷа гуногун буда, дар онҳо ишораҳо бар мавзуоти мухталифи таърихиву фарҳангӣ мушоҳида мешавад. Яке аз хусусиятҳои корбурди санъати талмех дар ғазалҳои Ашӯр Сафар – ин такрор ва гуногунмавзуии он мебошад. Дар фасли 3-юми боби мазкур - «**Нақши дигар санъатҳои бадеӣ дар ғазалиёти Ашӯр**

Сафар» санъатҳои ташбеҳу истиора таҳқиқ шудаанд. Тибқи таҳқиқи муаллиф аён гардидааст, ки дар ғазалиёти Ашур Сафар нақши ташбеҳ низ ба ҳайси воситаи тасвири бадеӣ назаррас мебошад. Дар ғазалҳои шоир ҳар ду навъи асосии ташбеҳ – кушода ва пӯшида бисёр ба чашм мерасанд. Як хусусияти назаррас дар ташбеҳсозии шоир, ба хосса ташбеҳи навъи кушода, ин тарзи махсуси ифодаи ташбеҳ ба ҳисоб меравад.

Ҳарчанд муҳаққиқ дар фуруварди ҳар як боб ба таври мухтасар натиҷагирӣ ҳамаҷояро менависад, боз дар 12 банди хулосаи диссертатсия, ҳама масъала ва нуқтаҳои ба ҳимоя пешниҳодшавандаро натиҷагирӣ кардааст. Дар китобнома теъдоди фаровони сарчашмаҳои илмиву адабӣ (197 адад) оварда шудааст, ки аз дониш ва иттилои комили диссертант дар пажӯҳиш дарак медиҳад. Чизи муҳимме, ки аз мутолиаи диссертатсия хулоса мешавад, ҳамин аст, ки муаллиф дар таҳқиқоти хеш тозагии назар дорад ва он дар баҳсу мулоҳизаҳои муаллиф бо бархе муҳаққиқон аён мешавад.

Аз мутолиаи диссертатсия ба таври возеҳ ошкор мегардад, ки муҳаққиқ аз уҳдаи иҷрои кораш хеле хуб баромадааст. Мо муътақидем, ки муаллифи ин пажӯҳиш бо тавачҷуҳи густарда ба корҳои анҷомшуда дар мавриди ғазалиёти Ашур Сафар ва истифода аз анвои ҷадиди таҳлилу таҳқиқи осори ҳунари тавонистааст, ки як таҳқиқи тозаро ба ихтиёри анвои ғазал ҳавола кунад. Муаллиф кӯшидааст, ки бо диди нав ва то андозае ғайримаъмулӣ бархе масоили мушаххаси ғазалиёти Ашур Сафарро матраҳ ва таҳқиқ кунад.

Аз ин рӯ, диссертатсияи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовнаро метавон яке аз таҳқиқоти муҳим дар адабиётшиносии тоҷик унвон намуд, ки бо равиши хос, сабки комилан илмӣ, корбурди маводи фаровон ва сарчашмаҳои муҳимми адабӣ ва илмӣ таълиф шудааст. Аз феҳрасти адабиёт ва автореферати он бармеояд, ки диссертант давоми чанд сол ба ин масъалаи илмӣ машғул шудааст. Аз 6 мақолаи илмӣ, ки ба диссертатсия махсусанд, 4-тои он дар маҷаллаҳои тақризшаванда нашр шудаанд ва ин далел ҳам гувоҳи дониши фаровон ва истеъдоди баланди диссертант дар кори таҳқиқ мебошад.

Дар диссертатсияи тақризшаванда дар баробари дастовардҳои илмӣ баъзе нуқтаҳои баҳсталаб ва камбудии ҷузъӣ низ ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо барои беҳбуди сифати диссертатсия мусоидат хоҳад намуд. Аз ҷумла:

1. Ба андешаи мо, агар фасли сеюми боби якум вобаста ба мундариҷаи таҳқиқот тавҷам бо фаслҳои боби дуюм таҳқиқ мегардид, беҳтар мебуд.
2. Дар қисман фаслҳои рисола (фаслҳои 1 ва 2-юми боби I ва фасли 5-уми боби II) сабки илмӣ таҳқиқот бо услуби публитсистӣ омезиш ёфтааст.
3. Дар қисми диссертатсионӣ аҳёнан ҳангоми овардани мисолҳои порчаҳои шеърӣ хатоҳои техникийи вазнӣ (саҳ. 53, 88, 114, 115, 141) ба мушоҳида мерасад.
4. Дар диссертатсия гоҳо такрори андешаҳо (саҳ. 92, 96 ва ғ) ба назар мерасанд, ки ислоҳи онҳо ҳусни илмӣ корро баландтар менамояд.
5. Дар қисман фаслҳои диссертатсия ғалатҳои техникӣ имлоӣ (саҳ. 41, 49, 51, 55, 63, 66, 65, 74, 75, 77, 98 ва ғ.) мушоҳида мегарданд, ки таҳрири дигарбори онон, ба андешаи мо, сифати корро комилтар хоҳанд кард.

Чунин эродҳо ҷузъӣ буда, ҳаргиз сифати илмӣ рисоларо қиста намесозанд. Мазмун ва муҳтавои рисола бо фишурдаҳои он, ки бо ду забон: тоҷикӣ ва русӣ таълиф гардидаанд, мувофиқати комил дошта, мундариҷаи корро яққоя бо мақолаҳои таълифнамудаи муаллиф, ки дар маҷмуъ фарогири 6 адад мебошанд, пурра инъикос мекунанд.

Мутобиқати таҳассуси илмӣ довталаб ба дараҷаи илмӣ.

Диссертатсияи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовна бо ихтисоси илмӣ интихобнамудаи муаллиф мувофиқат менамояд. Мавзуи диссертатсия ва мазмуну муҳтавои он ба доираи мавзӯ ва масъалаҳои таҳқиқ, ки дар шиносномаи ихтисоси 10. 01. 04 –Таърихи адабиёт; равобити адабӣ таъйин шудаанд, комилан мувофиқат мекунанд. Автореферати диссертатсия, гузоришҳои илмӣ ва мақолаҳои ба ҷоп расонидаи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовна муҳтавои асосии диссертатсияро инъикос менамоянд.

Ҳамин тавр, диссертатсияи Шаробова Маҳбуба Қурбонмуродовна дар мавзуи «Мавқеи жанри ғазал дар эҷодиёти Ашур Сафар» ба талаботи

бандҳои 31-35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти № 267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он сазовори дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.04 – Таърихи адабиёт; равобити адабӣ мебошад.

Такризи дар ҷаласаи кафедраи назария ва таърихи адабиёти Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода аз 22 -юми августи соли 2023, суратҷаласаи № 1 муҳокима ва тасдиқ гардид. Дар ҷаласаи кафедра иштирок дошт: 18 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» – 18 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Раиси ҷаласа:

номзади илми филология, дотсент,
мудири кафедраи назария ва таърихи адабиёти
Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Шамсов Н. С.

Эксперт:

доктори илми филология, профессори
кафедраи назария ва таърихи адабиёти
Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Давлатбеков Л. М.

Котиби илмӣ ҷаласа:

номзади илми филология, дотсенти
кафедраи назария ва таърихи адабиёти
Донишгоҳи байналмилалӣ забонҳои хориҷии
Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода

Боев Ш. Э.

Имзоҳои н.и.ф. Н. С. Шамсов, д.и.ф. Л. М. Давлатбеков
ва н.и.ф. Ш. Э. Боевро тасдиқ мекунам:

Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои махсуси
ДБЗХТ ба номи Сотим Улуғзода

734019, ш. Душанбе, кӯчаи Ф. Муҳаммадиев 17/6.

Тел: (+992 37) 232-50-00;

E-mail: shamsov1960@mail.ru

22-юми августи соли 2023.

Юсупова Б. Ғ.